

A protokollon túl

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIII. évfolyam, 27. szám, 2019. július 5.

Arnon Grunberg: Anyajegyek. Fordította Wekerle Szabolcs. Gondolat Kiadó, Budapest, 2019, 385 oldal, 3600 Ft

Az 1971-ben született, és pályája elején, a kilencvenes évek kezdetén egy darabig a kortárs holland irodalom fenegyerekeként számontartott Arnon Grunberg ezúttal is rá nagyon jellemző regényt írt. A fiatal író fenegyereksége persze gyorsan elmúlt, negyvenes éveire átadta a helyét a termékenységnek és a sokoldalúságnak, de az a fajta, egyidejűleg szikár és felhőtlen írásmód, ami első írásainak is védjegye volt, határozottan megmaradt. Aki követi Grunberg Wekerle Szabolcs kitűnő fordításai által kikövezett magyar pályafutását (az eredetileg 2016-ban megjelent *Anyajegyek* immár a hatodik könyve a Gondolat Kiadónál, és másutt is jelent meg könyve az írónak, *A zsidó Messiás* például az Ulpius-háznál), pontosan tisztában lehet ezzel a folyamattal, és azzal is, hogy az elmúlt években írott, általában terjedelmesebb Grunberg-regények cselekményének sok-sok pontján ott van az az esély, lehetőség, hely, ahol a dolgok logikája megbillenhet, az addig kitapogatót rend felborulhat, az események váratlanul az ellenkezőjükre válhatnak. Bizonyára a Grunberg-regények mindenkori elbeszélőjének szenvtelen iróniájából következik mindez. Az *Anyajegyek*ben ez a bizonyos pont végig ott húzódik a szövegen, Michette, a mama vagy éppen Kadoke sorsa, története nyitva van, és a cselekmény bármilyen, akár a legteljesebben képtelen vagy abszurd fordulata is kézzelfogható közelségben marad az olvasó előtt. Ki fogja feladni, ki törik meg, ki veszít, ki pusztul majd ebbe az egészbe bele? - ezek a kérdések a legutolsó oldalakig megválaszolatlanok maradnak.